

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn: Lobosil Spray

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Generell bruk: Slippmidler og smøremiddeler for tekstilindustrien
Produktet er utelukkende bestemt for industriell bruk.

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn: L. Böwing GmbH

Adresse/postboks: Rheingaubogen 34

Postnr., sted: 65239 Hochheim a. Main

Tyskland

E-post: info@boewing.de

Telefonnr.: +49 (0)6146 90 99-500

Faxnr.: +49 (0)6146 90 99-5099

Ansvarshavende for informasjon:

Telefonnr.: +49 (0)6146 90 99-500, E-post: info@boewing.de

1.4 Nødtelefonnummer

Telefonnr.: +49 (0)6146 90 99-500,
Dette nummeret er betjent bare i kontortiden.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til Forordning (EF) 1272/2008 (CLP)

Aerosol 1; H222; H229 Ekstremt brannfarlig aerosol. Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

2.2 Merkingselementer

Merking (CLP)

Signalord: **Fare**

Faresetninger: H222

Ekstremt brannfarlig aerosol.

H229

Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

Sikkerhetssetninger: P210

Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P211

Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.

P251

Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.

P410+P412

Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C/122 °F.

2.3 Andre farer

Driftsmiddel: Kontakt med produktet kan forårsake kuldeforbrenninger eller forfrysninger. Opphetning vil forårsake trykkstigning, med risiko for sprengning og etterfølgende eksplosjon. Damp kan sammen med luft danne en eksplosiv blanding.

Resultater av PBT- og vPvB-vurdering:

Ingen data tilgjengelige

AVSNITT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler

3.1 Stoffer: ikke anvendelig

3.2 Stoffblandinger

Kjemisk karakteristikk: Tilvirkning av Polydimetylsiloxan og driftsmiddel.

Farlige komponenter:

Reseptor	Kjemisk betegnelse	Innhold	Klassifisering
EU-nummer 203-448-7 CAS 106-97-8	n-Butane, ren	>= 50 %	Flam. Gas 1; H220. Liquef. Gas; H280.
EU-nummer 200-827-9 CAS 74-98-6	Propan	5 - 10 %	Flam. Gas 1; H220. Compr. Gas; H280.

Fullstendig tekst i H- og EUH-farehenvisninger: se under avsnitt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Alminnelig informasjon: Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig.

Etter innånding: Den skadede bringes ut i frisk luft. Ved uregelmessig åndedrett eller åndedrettsopphør gi straks munntilmunn-metoden eller med åndedretts apparat, event. surstofftilførsel. Tilkall lege.

Etter hudkontakt: Ved hudkontakt skylles straks med mye vann og såpe. Dekk frostskaidd hud sterilt. Kontakt lege omgående.

Ved øyekontakt: Skylles straks med åpnet øyelokkspalt 10 til 15 minutter med rennende vann. Ved vedvarende irritasjon oppsøk lege.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Innånding forårsaker narkotisk virkning/rus.

Ved lengre eksponering: Kvalme, ørhet, hodepine, opphisselse, søvnløshet, svimmelhet, bevisstløshet.

Ved høye dampkonsentrasjoner: CNS-forstyrrelser, bevisstløshet.

Også kort tids innånding kan føre til død. Fare for kvelning!

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatiske behandling.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1 Sløkkingsmidler

Egnede sløkkingsmidler: Vannspredningstråle, skum, sløkningspulver, karbondioksid

Av sikkerhetsmessige årsaker uegnet som sløkningsmiddel.

Full vannstråle

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ekstremt brannfarlig aerosol. Gasser danner med luft eksplosive blandinger.

Ved brann kan oppstå: silisiumdioksid, kullmonoksyd og kulldioksyd.

5.3 Råd til brannmannskaper

Spesielt verneutstyr skal brukes ved brannslukking:

Bruk pustebeskyttelsesapparat uavhengig av luften omkring og brannvernsbekledning.

Ytterligere opplysninger:

Oppheting fører til trykkøkning og fare for brudd.

Bekjemp brann fra sikker avstand.

Beholdere som er faretruet må kjøles med sprøytevann og etter mulighet trekkes ut av faresonen.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Egnet verneutstyr må brukes. Ubeskyttede personer må holdes borte.

Unngå innånding av damp/sprøytetåke. Unngå kontakt med huden og øynene.

Gi akt på utbredelse av gass spesielt på bakken (tyngre enn luft) og i vindretning.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Inntrengning i jordbrunn, kloakksystemet, vassdrag, dypereliggende rom og gruver må forhindres.

Gasser/damper er tyngre enn luft og kan samle seg i lukkede rom, spesielt langs gulvet/i lavereliggende områder.

Slå ned gasser/damper/tåke med vann i spredt stråle.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Materiale som er rent ut må avgrenses med ubrennbart oppsugingsmiddel (f.eks. sand, jord, Vermiculite, Kieselgur) og samles opp i egnede beholdere (se kapittel 13) til deponering iht. lokale bestemmelser. Pass på tilbaketennning. Omgivelsen må etterrenses godt.

Ved større mengder: må opptas mekanisk (ved avpumping må aktes på ex-vern).

Særlig, sklifare gjennom utslipp av produktet.

Det forurensede område må rengjøres med vann og sepe.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se i tillegg avsnitt 8 og 13.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Sikkerhetsforskrifter for sikrere behandling:

Det må sørges for god ventilasjon av arbeidsrommet og/eller avsuginnretning på arbeidsplassen.

Egnet verneutstyr må brukes. Unngå innånding av damp/sprøytetåke.

Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.

Forholdsregler mot brann og eksplosjon:

Spraybokser skal ikke oppvarmes over 50 °C. Må ikke åpnes voldsomt eller forbrennes. Må ikke sprutes mot flammer eller glødende gjenstander.

Gasser danner med luft eksplosive blandinger.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Krav til lagerrom og beholdere:

Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares på et kjølig, godt ventilert sted.

Må beskyttes mot hete og direkte solstråling. Oppbevares tørt.

Informasjon om lagring i fellesrom:

Holdes vekk fra brennbart materiale. Må ikke lagres sammen med brannfarlige stoffer.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Det foreligger ingen informasjon.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametere

Arbeidsplassgrenseverdi:

CAS-nr.	Kjemisk betegnelse	Type	Grenseverdi
106-97-8	n-Butane, ren	Norge: langtids	600 mg/m ³ ; 250 ppm
74-98-6	Propan	Norge: langtids	900 mg/m ³ ; 500 ppm

8.2 Eksponeringskontroller

Det må sørges for god ventilasjon av arbeidsrommet og/eller avsuginnretning på arbeidsplassen.

Personlig verneutstyr

Begrensning og overvåking av eksposisjonen på arbeidsplassen

Andedrettsvern: Ved overskridelse av WEL-grenseverdier må gassmaske benyttes. Bruk filter type A (= mot damp fra organiske forbindelser) i henhold til EN 141. Respirasjonsbeskyttelsens filterklasse må tilpasses den maksimale skadestoffkonsentrasjonen (gass/damp/spray/partikler) som kan oppstå når produktet brukes. Ved konsentrasjonsoverskridelse må det brukes gassfiltermaske med separat oksygentilførsel.

Vernehansker: Anbefaling: Vernehansker ifølge EN 374. Hanskematerial: Butylkautsjuk - Gjennombruddstid: 480 min. Vær oppmerksom på vernehanskeprodusentens opplysninger om gjennomtrengelighet og varighet.

Vernebriller: Tettsittende vernebriller i henhold til EN 166.

Kroppsbeskyttelse: Flammehemmende, antistatiske og kjemisk motstandsdyktige beskyttelsesklær.

Generelle beskyttelses- og hygienetiltak: Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister. Må holdes fjernt fra varmekilder (f.eks. varme overflater) gnister eller åpen ild. Unngå innånding av damp/sprøytetåke. Unngå kontakt med huden og øynene. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Skift tilsølte klær. Før pauser og ved arbeidsslutt må hendene vaskes.

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen

Forhindre innstreging i jordbrunn, vassdrag og kloakksystemet.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende: Skjema: flytende med fortettet drivgass
Farge: farveløs, klar

Lukt: karakteristisk
Luktgrense: Ingen data tilgjengelige

pH-verdi: Ingen data tilgjengelige

Smeltepunkt/frysepunkt: (n-Butane) -138 °C

Kokepunkt/kokeområde, start: Ingen data tilgjengelige

Brannpunkt/brannområde: (n-Butane) -60 °C

Fordampingshastighet: Ingen data tilgjengelige

Brennbarhet: ikke selvantennelig

Lobosil Spray

Materialnummer 1001

Side:

5 av 9

Ekspløsjongrensener:	LEL (Nedre ekspløsjongrense): 1,50 Vol% UEL (Øvre ekspløsjongrense): 15,00 Vol%
Damptrykk:	hos 20 °C: 2700 hPa hos 50 °C: 7300 hPa
Damptetthet:	Ingen data tilgjengelige
Tykkelse:	hos 20 °C: 0,6 g/mL
Oppløselighet i vann:	hos 20 °C: praktisk uoppløselig
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:	Ingen data tilgjengelige
Selvantennelsestemperatur:	Ingen data tilgjengelige
Nedbrytingstemperatur:	> 250°C (Polydimetylsiloxan)
Viskositet, kinematisk:	Ingen data tilgjengelige
Ekspløse egenskaper:	Ingen data tilgjengelige
Oksiderende egenskaper:	Ingen data tilgjengelige

9.2 Andre opplysninger

Antennelsestemperatur: (n-Butane) 365 °C (DIN 51794)

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ekstremt brannfarlig aerosol.
Damp kan sammen med luft danne en ekspløse blanding.

10.2 Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale lagringsbetingelser.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Beholder står under trykk.
Opphetning vil forårsake trykkstigning, med risiko for sprengning og etterfølgende ekspløse.

10.4 Forhold som skal unngås

Holdes vekk fra varmekilder, gnister og åpne flammer.
Må beskyttes mot solbestråling og temperaturer over 50 °C.

10.5 Uforenlige materialer

Reagerer heftig med sterke oksidasjonsmidler. (Ekspløsefare)

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Ved brann kan oppstå: silisiumdioksid, kullmonoksyd og kulldioksyd.
For silikonandelen:
Målinger ved temperaturer fra ca. 150 °C har vist at gjennom oksydativ reduksjon blir en liten mengde formaldehyd avspaltet.

Termisk nedbrydning: > 250°C (Polydimetylsiloxan)

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toxicitet: LD50 Rotte, oral: > 5000 mg/kg (Litteratur)
LD50 Rotte, dermal: > 2008 mg/kg (ext. test-rapport)

Toksikologiske virkninger: Akutt toksisitet (oral): På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Akutt toksisitet (dermal): På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Akutt toksisitet (som kan innåndes): Ingen data.
Etsing/hudirritasjon: På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Ikke irriterende (Kanin; ext. test-rapport)
Svær øyenskade/-irritasjon: På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Svakt irriterende (Kanin; ext. test-rapport)
Inhalatieallergeen: Ingen data.
Hudsensibilisering: På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Ikke sensibiliserende (Metode Magnusson-Klingmann, Marsvin - ext. test-rapport)
Mutagenitet i kimcellene/Gentoksisitet: På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Ingen mutagenitet, etter forskjellige in vitro-forsøk. (OECD 471)
Cancerogenitet: På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Rotte, oral, NOAEL: ≥ 1000 mg/kg (Polydimetylsiloxan)
Reproduksjonstoksisitet: På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
Kanin, oral, NOAEL: ≥ 1000 mg/kg (Polydimetylsiloxan)
Virkning på og via morsmelken: Ingen data.
Spesifikk målorgan-toksisitet (engangs eksponering): Ingen data.
Spesifikk målorgan-toksisitet (gjentatt eksponering): Ingen data.
Innåndingsfare: Ingen data.

Symptomer

Etter innånding: Angivelse til n-Butane: Innånding forårsaker narkotisk virkning/rus.
Ved lengre eksponering: Kvalme, ørhet, hodepine, opphisselse, søvnighet, svimmelhet, bevisstløshet.
Ved høye dampkonsentrasjoner: CNS-forstyrrelser, bevisstløshet.
Også kort tids innånding kan føre til død. Fare for kvelning!
Etter hudkontakt:
Ved spraying: Kontakt med produktet kan forårsake kuldeforbrenninger eller forfrysninger.

Generelle merknader

For silikonandelen:
Etter nåværende kjennskaper psykologisk fordragelig (verken mutagen, cancerogen eller teratogen).

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

Toksisitet i vann: Etter hittil gjeldende erfaringer er det trolig at produktet virker toksisk på fisk.

12.2 Opplysning om eliminering

Øvrige opplysninger: For silikonandelen:
Produktet er biologisk ikke nedbrytbart. Polydimetylsiloksaner er i et visst omfang nedbrytbare gjennom abiotiske prosesser.

Virkninger i vannavløpsystemet:

Etter nåværende erfaringer ingen ufordelaktige innvirkninger i filtreringsanlegg å vente.

12.3 Bioakkumulasjonspotensial

Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:

Ingen data tilgjengelige

12.4 Mobilitet i jord

Ingen data tilgjengelige

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data tilgjengelige

12.6 Andre skadelige virkninger

Generelle opplysninger: Forhindre innstreging i jordbrunn, vassdrag og kloakksystemet.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Avfallsnøkkelnummer: 16 05 04* = Gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer
* = Dokumentasjon på avhendingen må fremlegges.

Anbefaling: Spesialavfall. Avhending i samsvar med gjeldende forskrifter.

Emballasje

Avfallsnøkkelnummer: 15 01 10 = Emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer
Anbefaling: Kontaminerte emballasjer skal behandles etter materialets forskrifter.

Forsiktighet med tømte beholdere. Ved antennelse eksplosjon mulig.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1 FN-nummer

ADR/RID, IMDG, IATA-DGR:

UN 1950

14.2 FN-forsendelsesnavn

ADR/RID: FN 1950, AEROSOLBEHOLDERE

IMDG: UN 1950, AEROSOLS

IATA-DGR: UN 1950, AEROSOLS, flammable

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR/RID: Klasse 2, Kode: 5F

IMDG: Class 2, Subrisk -, see SP63

IATA-DGR: Class 2.1

14.4 Emballasjegruppe

ADR/RID, IATA-DGR: gjelder ikke

IMDG: -

14.5 Miljøfarer

Havforureningsfaktor: nei

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Veitransport (ADR/RID)

Advarselsskilt:	ADR: FN-nummer UN 1950 RID: Fareklasse 23, FN-nummer UN 1950
Fareseddel:	2.1
Spesialforskrifter regnearter:	190 327 344 625
Limited Quantities:	1 L
EQ:	E0
Emballasje - Instructions:	P207 LP200
Emballasje - Spesialforskrifter regnearter:	PP87 RR6 L2
Special provisions for packing together:	MP9
Tunnelbegrensingskode:	D

Sjøfart (IMDG)

Ems-nr.:	F-D, S-U
Spesialforskrifter regnearter:	63, 190, 277, 327, 344, 381, 959
Limited Quantities:	See SP277
Excepted quantities:	E0
Emballasje - Instructions:	P207, LP200
Emballasje - Provisions:	PP87, L2
IBC - Instructions:	-
IBC - Provisions:	-
Anvisninger, tank - IMO:	-
Anvisninger, tank - UN:	-
Anvisninger, tank - Provisions:	-
Stuing og håndtering:	SW1 SW22
Separasjon:	SG69
Egenskaper og bemerkning:	-
Delingsgruppe:	none

Luffart (IATA)

Fareseddel:	Flamm. gas
Excepted Quantity Code:	E0
Passenger and Cargo Aircraft: Ltd.Qty.:	Pack.Instr. Y203 - Max. Net Qty/Pkg. 30 kg G
Passenger and Cargo Aircraft:	Pack.Instr. 203 - Max. Net Qty/Pkg. 75 kg
Cargo Aircraft only:	Pack.Instr. 203 - Max. Net Qty/Pkg. 150 kg
Spesialforskrifter regnearter:	A145 A167 A802
Emergency Response Guide-Code (ERG):	10L

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ingen data tilgjengelige

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Nasjonale forskrifter - Norge

Ingen data tilgjengelige

Nasjonale forskrifter - EU-medlemsstater

Innhold av flyktige organiske forbindelser (VOC):
91,6 % etter vekt (= 218g/400ml)

Nasjonale forskrifter - Storbritannia

Hazchemkode: -

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

For denne blanding er ingen stoffsikkerhetsbedømmelse krevet.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Ytterligere informasjon

H-setningenes ordlyd under avsnitt 2 og 3:

H220 = Ekstremt brannfarlig gass.

H222 = Ekstremt brannfarlig aerosol.

H229 = Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

H280 = Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

Grunn for siste forandringer.

Endringer i avsnitt 1.3: Adresse (Produsent)

Første opplan: 28.8.2007

Ansvarlig for utgivelse av sikkerhetsblad

Kontaktperson: se avsnitt 1: Ansvarshavende for informasjon

Se ECHA for forkortelser og akronymer: Retningslinjer for informasjonskrav og for bedømmelse av stoffsikkerhet, kapittel R.20 (mappe med begrep og forkortelser).

Anvisningene i denne brosjyren er satt sammen etter beste viten og tilsvarer dagens kunnskap. De garderer seg likevel ikke mot overholdelsen av bestemte egenskaper i h.h.t. juridisk bindende betydning.